

Sygn. akt I C 626/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2013 r.

Sąd Okręgowy w Opolu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Katarzyna Sieheń

Protokolant: st. sekr. sądowy Marzena Kulpa

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2013 r. w Opolu

sprawy z powództwa K. M.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powódki K. M. kwotę 195.000 (sto dziewięćdziesiąt pięć tysięcy) złotych wraz z ustawowymi odsetkami od 10 stycznia 2011 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 13.350 złotych tytułem kosztów postępowania.

Na oryginale właściwy podpis

Sygn. akt I C 626/12

UZASADNIENIE

Powódka K. M. wystąpiła z pozwem przeciwko (...) S.A. w W. o zapłatę kwoty 195.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10.01.2011 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu podniosła, iż w nocy 5/6.12.2010 r. w K. doszło do włamania i kradzieży samochodu marki B. (...) numer rejestracyjny (...). Pojazd, będący własnością powódki, posiadał polisę autocasco wykupioną u pozwanego. W dniu 6.12.2010 r. mąż powódki zgłosił kradzież na Komendzie Powiatowej Policji w K., a w dniu 9.12.2010 r. zgłosił szkodę pozwanemu. Wyjaśniał, iż przebieg zdarzeń był taki, że ostatni raz powódka korzystała z pojazdu w dniu 3.12.2010 r. i zamknęła wówczas samochód kluczem i tego samego dnia wyjechała do Z., skąd wróciła 5.12.2010 r. Po powrocie pojazd stał w tym samym miejscu, w którym został zaparkowany 3.12.2010 r. Brak samochodu zauważono dopiero rano 6.12.2010 r. Postępowanie karne w przedmiocie kradzieży zostało umorzone, a pozwany odmówił wypłaty odszkodowania powołując się na § 13 ust. 7 i § 13 ust. 4 i 5 ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco obowiązujących u pozwanego.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Pozwany potwierdził, iż przeprowadził postępowanie zakończone odmową wypłaty odszkodowania. Jedną z przesłanek odmownej decyzji był brak spójności między zeznaniami

powódki, a sporządzoną w sprawie karnej opinią, co nie mogło zostać pominięte przez pozwanego. Wyjaśnia, iż w postępowaniu karnym zostały zabezpieczone dwa klucze, a ekspertyza niezależnego rzeczoznawcy wykazała, że klucze zawierają zapis daty ostatniego uruchomienia pojazdu ze wskazaniem na dzień 28.11.2010 r., co jest sprzeczne z twierdzeniami powódki,

iż uruchomiła pojazd ostatni raz w dniu 3.12.2010 r. Pozwany wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego celem wyjaśnienia zasad zapisów kluczyka powódki,

a nadto celem ustalenia wysokości potencjalnego odszkodowania zgodnie

z § 21 ogólnych warunków ubezpieczenia AC. Według pozwanego wartość szkody to kwota 138.700 zł, a nie suma ubezpieczenia wskazana w polisie. W przedmiocie odmowy wypłaty odszkodowania powołał się na § 31 ust. 1 pkt. 2 i § 34 ust. 1 ogólnych warunków ubezpieczenia AC.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka jest właścicielką samochodu marki B. (...) numer rejestracyjny (...). W dniu 3.12.2010 r. powódka wraz mężem wyjechała do Z. pozostawiając pojazd o jakim mowa wyżej zaparkowany w K. przy ul. (...) pod blokiem, w którym mieszka powódka, w miejscu objętym monitoringiem. Kiedy wrócili do domu w dniu 5.12.2010 r. około godziny 20:00 pojazd stał w tym samym miejscu. Następnego dnia rano, to jest 6.12.2010 r., w godzinach między 10:00 a 11:00, mąż powódki zauważył po wyjściu z domu, iż zaparkowany pojazd zniknął, a w tym miejscu znajduje się inny samochód marki S..

Dowody:

- zeznania świadka P. M., k. 95,

- zeznania powódki, k. 95,

- akta sprawy 1 Ds. 1632/10 K. Powiatowej Policji w K..

W dniu 6.12.2010 r. mąż powódki zgłosił w KPP w K. fakt zaginięcia samochodu. W toczącym się postępowaniu przeprowadzono oględziny miejsca kradzieży samochodu, zatrzymano komplet kluczy wraz z wzornikiem. Ponieważ miejsce, w którym doszło do kradzieży objęte jest osiedlowym monitoringiem, zabezpieczono zapis monitoringu z 5/6.12.2010 r. i dokonano jego odtworzenia. Ustalono, w oparciu o przejrany monitoring, iż 5.12.2010 r. o godz. 23:49:40 w odległości około 15-20 m od przedmiotowego pojazdu znajdowało się dwóch mężczyzn poruszających się w stronę samochodu, a po upływie minuty, to jest o 23:50:40 mężczyźni ci weszli do pojazdu. Z uwagi na fakt, iż kamera jest obrotowa, brak było możliwości przejrzenia zachowania się sprawców od momentu dojścia do samochodu do chwili jego otwarcia. Z przeprowadzonej analizy zapisów wynikało, iż sprawcom dojście do pojazdu marki B. (15-20 m) oraz jego otwarcie zajęło około 50 sekund. Mając na uwadze te okoliczności, w tym także przesłuchanie powódki i jej męża, wszczęto postępowanie o przestępstwo z art. 279 § 1 kodeksu karnego w sprawie kradzieży z włamaniem do samochodu. W toku postępowania dopuszczony został dowód z opinii biegłego celem ustalenia czy przedłożone do badań dwa kluczyki są oryginalne, czy układy elektroniczne kluczyków są sprawne i jakie zawierają zapisy, czy kluczyki noszą ślady mogące świadczyć o ich dorobieniu lub użyciu do kopiowania, a także celem ustalenia kiedy pojazd był uruchamiany przy użyciu kluczyków. Biegły ustalił, iż klucze są egzemplarzami oryginalnymi, nie stwierdzono śladów odwzorowań wadzika kopiarki, w kluczach są fabrycznie zamontowane transpondery z kodem kryptograficznym i aktywną funkcją (...), przy czym jeden egzemplarz klucza był autoryzowany w pojeździe w dniu 28.11.2010 r. o godz. 12:53, a drugi egzemplarz klucza w dniu 17.11.2010 r. godz. 16:47.

W dopuszczonej w toku postępowania opinii w celu przeprowadzenia badań zapisów wizualnych monitoringu poprzez powiększenie obrazu i zrobienie zdjęć stwierdzono, iż istotnie w dniu 5.12.2010 r. o godz. 23:49:40 kamera obrotowa zarejestrowała sylwetki dwóch przechodzących osób. Jednakże w zapisie nie znajdują się sekwencje z momentami włamania do samochodu i jego odjazdu, a rejestracja w warunkach nocnych nie pozwoliła uzyskać powiększeń przydatnych do ich rozpoznania.

Postanowieniem z dnia 23.05.2011 r. umorzono śledztwo w sprawie włamania i kradzieży. Na postanowienie to (...) S.A. w W. złożyło zażalenie, które jednakże nie zostało uwzględnione.

Dowód:

- akta sprawy 1 Ds. 1632/10 Prokuratury Rejonowej w Kluczborku.

W dniu 30.11.2011 r. (...) S.A. złożyło zawiadomienie o przestępstwie popełnione przez K. M., która w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, to jest wyłudzenia nienależnego odszkodowania w kwocie nie mniejszej niż 170.000 zł przy sumie ubezpieczenia 195.000 zł, wniosowała o wypłatę nienależnego jej odszkodowania, to jest popełniła czyn z art. 298 § 1 kk i inne.

W uzasadnieniu powołano się na sprzeczność pomiędzy zeznaniami K. M. i jej męża, którzy twierdzili, iż ostatni raz użytkowali pojazd w dniu 3.12.2010 r., podczas gdy jak wynika z opinii biegłego ostatni pobyt kluczy w stacyjce został zarejestrowany 17.11.2010 i 28.11.2010 r., co spowodowało odmowę wypłaty odszkodowania.

Postanowieniem z 28.12.2011 r. Prokuratury Rejonowej w Kluczborku odmówiono wszczęcia śledztwa w sprawie, stwierdzając iż brak jest podstaw do przyjęcia w oparciu o śledztwo w sprawie 1 Ds. 1632/10, że K. M. sfingowała całe zdarzenie.

Dowód:

- akta sprawy 1 Ds. 2034/11 Prokuratury Rejonowej w Kluczborku.

Samochód marki B. (...) numer rejestracyjny (...) był ubezpieczony w zakresie autocasco u pozwanego. Okres ubezpieczenia obejmował datę od 11.09.2010 r. do 10.09.2011 r. Suma ubezpieczenia została określona na 195.000 zł. We wniosku wskazano, iż wartość katalogowa pojazdu według katalogu E. wynosi 200.900 zł., przy czym dokonano korekty wartości katalogowej o 28,78%.

Dowód:

- polisa nr (...) wraz z wnioskiem , k. 10-12.

Zgodnie z ogólnymi warunkami ubezpieczenia autocasco ustalonymi uchwałą Zarządu (...) Spółki Akcyjnej z 11.03.2010 r. pod pojęciem wartości pojazdu należy rozumieć wartość ustaloną przez (...) na podstawie aktualnych na dzień ustalenia tej wartości notowań rynkowych cen pojazdu danej marki i typu z uwzględnieniem jego roku produkcji, okresu eksploatacji, wyposażenia, przebiegu i stanu technicznego, przy czym notowania stanowiące podstawę ustalenia wartości pojazdu zawarte są w katalogu cen pojazdów wymienionych we wniosku, a w przypadku braku notowań rynkowych danego pojazdu, wartość pojazdu ustala się metodą wyceny indywidualnej. Wniosek, zgodnie z treścią tychże warunków, jest dokumentem ustalającym warunki zawarcia umowy ubezpieczenia, stanowiącym integralną część umowy ubezpieczenia.

Zgodnie z § 12 ust. 1 określona umową ubezpieczenia suma ubezpieczenia powinna odpowiadać wartości pojazdu brutto, a w porozumieniu z ubezpieczającym może odpowiadać wartości pojazdu netto. W myśl § 21 ogólnych warunków, w razie kradzieży pojazdu, (...) S.A. określa odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu w dniu dokonania kradzieży z uwzględnieniem warunków umowy ubezpieczenia. Zgodnie z § 31 ust. 1 w przypadku kradzieży ubezpieczony zobowiązany jest powiadomić policję nie później niż w ciągu 12 godzin od momentu powzięcia wiadomości o tych wydarzeniach i (...) niezwłocznie, nie później niż najbliższego dnia roboczego.

Dowód:

- ogólne warunki ubezpieczenia autocasco, k. 51-71.

W dniu 6.12.2010 r. zgłoszono ubezpieczycielowi fakt kradzieży przedmiotowego pojazdu.

Dowód:

- zgłoszenie szkody k. 14-17.

Pismem z 16.08.2011 r. (...) zawiadomiło powódkę, iż w oparciu o § 13 ust. 7 ogólnych warunków ubezpieczenia autocasco odmawia się przyznania odszkodowania, twierdząc iż po myśli ust. 4 i 5 ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości wszystkie znane sobie okoliczności, o które (...) zapytywał w formularzu wniosku i w czasie trwania umowy ubezpieczenia ubezpieczający zobowiązany jest zawiadomić (...) o zmianie okoliczności niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości. Ponieważ w trakcie postępowania likwidacyjnego stwierdzono szereg wątpliwość związanych z okolicznościami powstania szkody, nie było możliwe ustalenie rzeczywistych okoliczności szkody.

Dowód:

- akta szkody PL 2010120605648.

Sąd zważył co następuje:

Zdaniem Sądu brak jest jakichkolwiek podstaw do oddalenia powództwa. Nie budzi wątpliwości, iż powódka zawarła z pozwanym umowę ubezpieczenia autocasco, przy czym ryzykiem ubezpieczenia była objęta także kradzież. Jak wynika z polisy oraz wniosku, który jest integralną częścią umowy, suma ubezpieczenia została ustalona przy uwzględnieniu wartości katalogowej pojazdu, którą to wartość, co wynika z ogólnych warunków ubezpieczenia, ustala (...), na podstawie aktualnych na dzień ustalenia tej wartości notowań rynkowych pojazdu (§ 4 pkt.

21 OWU), przy czym jak wynika z treści wniosku, w tym przypadku jest to cena według katalogu E., która została skorygowana o 28-78%. Nie budzi więc żadnych wątpliwości Sądu to, iż suma ubezpieczenia w tym przypadku jest równoznaczna z przyjętą przez (...) wartością rynkową pojazdu. Zgodnie z § 12

ust. 1 ogólnych warunków, suma ubezpieczenia powinna odpowiadać zresztą wartości pojazdu brutto, a w myśl § 21 ogólnych warunków, w razie kradzieży odszkodowanie ustala się w kwocie odpowiadającej wartości pojazdu z uwzględnieniem warunków umowy ubezpieczenia. Te warunki umowy ubezpieczenia jednoznacznie wskazywały, że wartość pojazdu oraz suma ubezpieczenia to kwota 195.000 zł. W odniesieniu do tych okoliczności nie ma podstaw, by zlecać biegłemu opracowanie opinii i przyjmować, że po trzech miesiącach od momentu ubezpieczenia wartość pojazdu spadła do kwoty 138.700 zł (na marginesie zresztą zwrócić należy uwagę, iż zgłaszając o popełnionym przez powódkę przestępstwie pozwany podał, iż pojazd ma wartość nie mniejszą niż 170.000 zł). Pozwany nie wykazał, by w tym krótkim czasie doszło do uszkodzenia pojazdu lub innych zdarzeń, które spowodowały spadek wartości pojazdu. Niedopuszczalne jest natomiast, by ryzyko niewłaściwego ustalenia wartości pojazdu przyjętego za podstawę do określenia sumy ubezpieczenia, ubezpieczyciel przerzucił na właściciela pojazdu. Podobnie jak niedopuszczalna jest praktyka zmierzająca do zawyżania wartości pojazdu w celu ściągnięcia odpowiednio wysokiej składki, przy jednoczesnym dążeniu w razie szkody, by szkodę tą jak najbardziej minimalizować, z powołaniem się na rzekomo nieadekwatną do wartości rynkowej pojazdu sumę ubezpieczenia. Stąd też Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego celem ustalenia aktualnej wartości pojazdu.

Brak jest podstaw, by oddalić roszczenie powódki z uwagi na to, że jak twierdzi pozwany, upozorowała ona kradzież pojazdu. Jediną okolicznością, na którą pozwany się w tym przypadku powołuje jest rozbieżność między twierdzeniami powódki a zapisami kluczyka, która to rozbieżność polega na odmiennej dacie ostatniego użycia pojazdu. Zdaniem Sądu jednak nawet, gdyby pozwany udowodnił, że ostatni raz pojazd użytkowany był w dniu 28.11.2010 r., a nie 3.12.2010 r. jak twierdzi powódka, to nie oznacza to i nie jest dowodem na upozorowanie kradzieży. Udowodnienie, iż pojazd był po raz ostatni użytkowany przez powódkę 28.11.2010 r., a nie 3.12.2010 r. nie oznacza, iż pozwany udowodnił, że kradzież miała miejsce nie 6.12.2010 r., a wcześniej. Tymczasem gdyby pozwany chciał powołać się na

§ 31 ust. 1 pkt. 2 ogólnych warunków ubezpieczenia, to musiałby udowodnić w toku tegoż postępowania, że do kradzieży nie doszło 6.12.2010 r., a znacznie wcześniej

(na marginesie odmawiając wypłaty odszkodowania pozwany powoływał się nie na

§ 31, a § 13 ust. 7 i ust. 4 i 5). Wyciąganie korzystnego dla pozwanego wniosku co do tego, iż kradzież nastąpiła wcześniej, z faktu ostatniej daty użytkowania pojazdu, nie może być podstawą do oddalenia powództwa, gdyż stanowi jedynie interpretację zdarzeń opartą na domysłach. Zdaniem Sądu, ewentualna opinia biegłego, nawet gdyby była korzystna dla pozwanego, nie skutkowałaby oddaleniem powództwa. Biorąc bowiem pod uwagę cały pozostały materiał dowodowy, w tym także toczące się postępowania karne (postanowienia o umorzeniu postępowania nie wiążą co prawda Sąd w sprawie cywilnej, ale mają istotną moc dowodową), który jest ze sobą spójny i logiczny, nie ma podstaw do oddalenia powództwa, nawet w sytuacji, gdyby pozwany wykazał, iż powódka ostatnio użytkowała pojazd 28.11.2010 r. Zapis z kamery natomiast w żaden sposób nie dowodzi, iż pojazd nie był zaparkowany w miejscu wskazanym przez powódkę w nocy z 5/6.12.2010 r.

Podstawą prawną rozstrzygnięcia w zakresie należności głównej oraz odsetek jest art. 805 kc i art. 817 § 1 kc.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania uzasadnia art. 98 kpc.